

2022

Et u(t)rolig kraftår – oppsummert

Rapporten vil se på konkrete data fra 2021 og 2022, og gjøre et forsøk på å forklare elementer som har påvirket prisene gjennom året. Alt som har skjedd er ikke tatt med, men her ser vi på det vi anser som det viktigste:

- **Nedbør & Hydrologi**
- **Europa & Gass**
- **Områdeprisforskjeller & Prisforventninger fremover**

2022 Nedbør & Hydrologibalanse

Nedbør

Grunnstammen i det norske kraftsystemet baserer seg på nedbøren som faller. Trenden gjennom 2021 og 2022 er at de nordlige prisområdene (NO3 og NO4) er våtere enn Sør-Norge sett mot normalen. Grafen viser energimengden i nedbøren mot normalen aggregert fra 1. jan. 2021.

2021:

- Nord: Normalt
- Sør: 15 TWh mindre enn normalt

2022:

- Nord: 7.5 TWh mer enn normalt
- Sør: Normalt

Hydrologibalanse

Den hydrologiske balansen brukes for å tallfeste energimengden av vann som kan produseres, sett mot normalen.

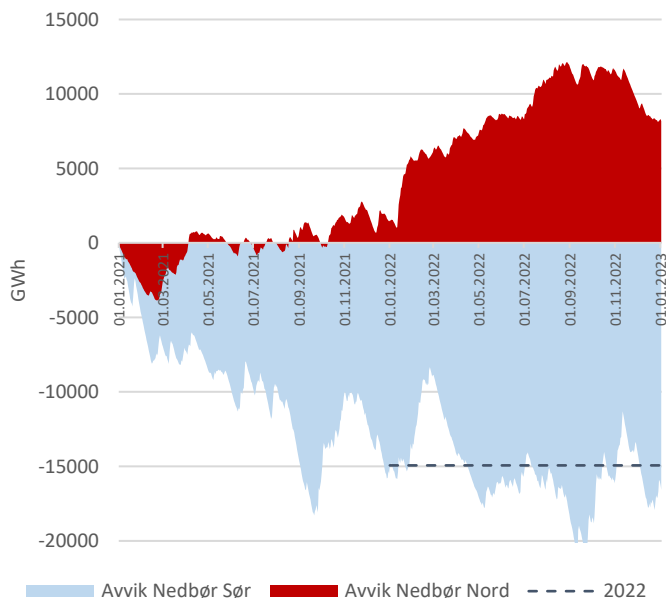
2021:

Starter med et overskudd på 15 TWh fra 2020. Tørr og kald vinter tærer på ressursene, spesielt i sør. Lite nedbør og høyt forbruk og eksport sørger for at balansen går i minus over sommeren. Året avsluttes på -16 TWh.

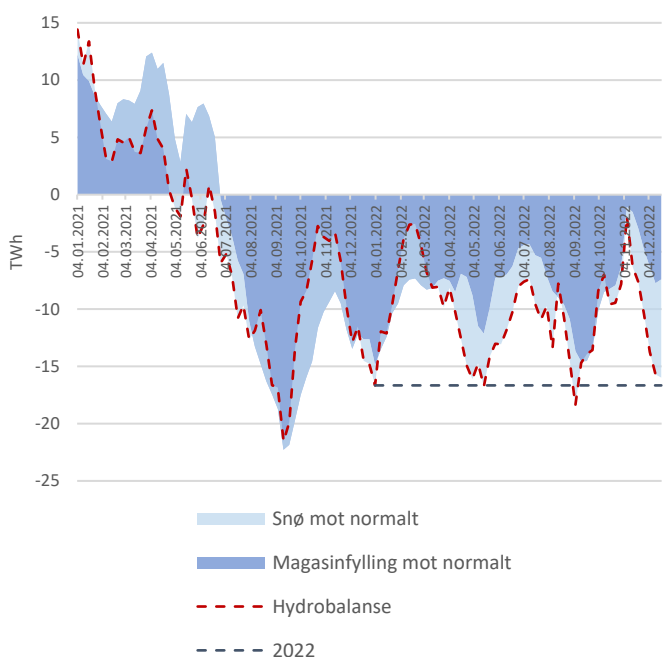
2022:

Godt med nedbør på starten av året, før det fortsetter å svinge rundt -10 TWh gjennom året. Prisdifferanser sørger for flyt av kraft Nord-Sør. På grunn av en stram situasjon på starten av året, ender 2022 med en hydrobalanse på nivå med 1. jan. 2022. Relativt sett, et normalt år med tanke på hydrologi.

Avvik Nedbør

Hydrologibalanse: Norden

2022 Europa & Gass

Gasspriser

Prisnivået i Tyskland (gult) følger kostnadene ved å produsere kraft fra gass (sort stiplet) tett. Systemprisen i Norden følger Tyskland i ulik grad, avhengig av hydrologibalansen.

2021:

Stadig økende priser i takt med lavere tilbud fra Russland. Toppet seg før jul i forbindelse med trusler om krig (300 EUR/MWh)

2022:

Invasjonen av Ukraina 24. feb. førte til ny topp 7. mars (330 EUR/MWh). Etter dette reduserte prisene seg til nivået før krigen inn mot sommeren (160 EUR/MWh). Hetebølge over Europa med påfølgende påstander om at sanksjoner hindrer leveranse av nødvendige deler til gassrør fører prisene videre opp (560 EUR/MWh). (Antatt) sabotasje mot North Stream 28. sept. (370 EUR/MWh). Krigen pågår enda, men nivået er redusert til starten av året (rett stiplet blå linje).

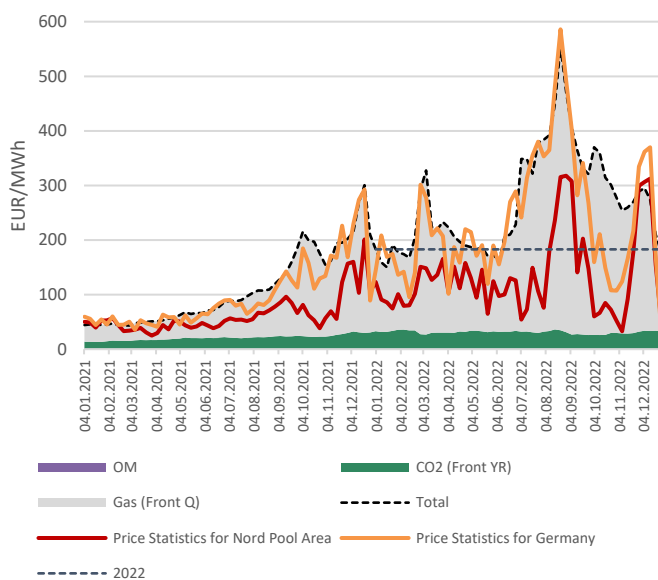
Fyllingsgrad gass

Tilsvarende magasinfylling og hydrobalanse får man en indikasjon på ressurstilgangen i Tyskland ved å se på fyllingsgraden av gass på lager. Det grå feltet i grafen indikerer utfallsrommet i perioden 2013 til 2021. Den stiplede røde er snittet for perioden.

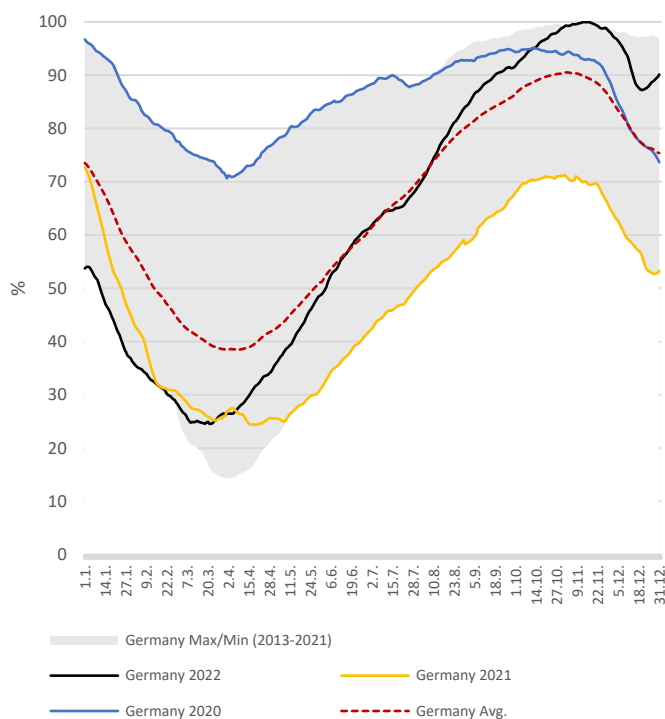
I likhet med hydrologibalansen var 2020 (blå) et år med svært høy fyllingsgrad, som utviklet seg gjennom 2021 (gul) til å bli den laveste i perioden. Dette skjedde som nevnt av redusert tilbud av gass, med tilhørende økte priser, som indikerte at det var mer økonomisk å ta av lagrene enn å fylle opp.

Resultatet var at år 2022 (sort) startet med en fyllingsgrad i overkant av 50%, nærmere 20% lavere enn snittet. Etter krigens utbrudd ble det klart at tilførselen kom til å fortsatt være redusert, men med et økt prisnivå, samt krav til fyllingsgrad (prisen kom blant annet som en funksjon av dette), skjøt fyllingsgraden fart opp. Prisnivået i Europa tiltrakk seg nærmest alt av LNG (flytende gass på skip). Resultatet ble at fyllingsgraden ved årsslutt havnet på 90%, 15% høyere enn snittet.

Marginalkostnad: Produksjon av EL fra gass & Spotpris System og Tyskland

Fyllingsgrad tyske gasslagre

2022

Områdeprisforskjeller & Prisforventninger

Områdeprisdifferanse

Diskusjoner rundt områdeprisdifferanser tiltok de siste månedene av 2021. Det har tidligere også vært forskjeller, men ikke i nærheten av det som er sett gjennom 2022. Grafen viser prisen i NO1 fratrukket systemprisen per uke.

2021:

Balans i nedbør mellom nord-sør, samt «normale» priser på gass i Tyskland fører til at NO1 (i likhet med NO2 og NO5) første halvår leveres nær 0 EUR/MWh i differanse fra systemprisen. Hydrobalansen går i minus på sommeren, samtidig som differansene øker.

2022:

Nedbør og vind nord i systemet kommer inn over normalt, mens underskuddet i sør er stabilt. Prisdifferanse mot Tyskland trigger fortsatt eksport. Sør-Norge prises mot Tyskland med stigende kostnader for gass. I takt med en mild høst og økt mengde nedbør er områdeprisene redusert til nivået ved årsskiftet 21/22.

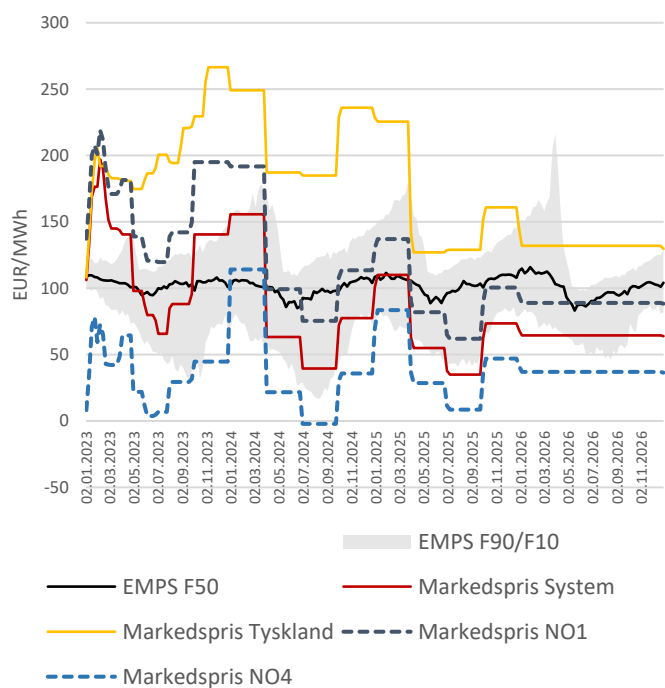
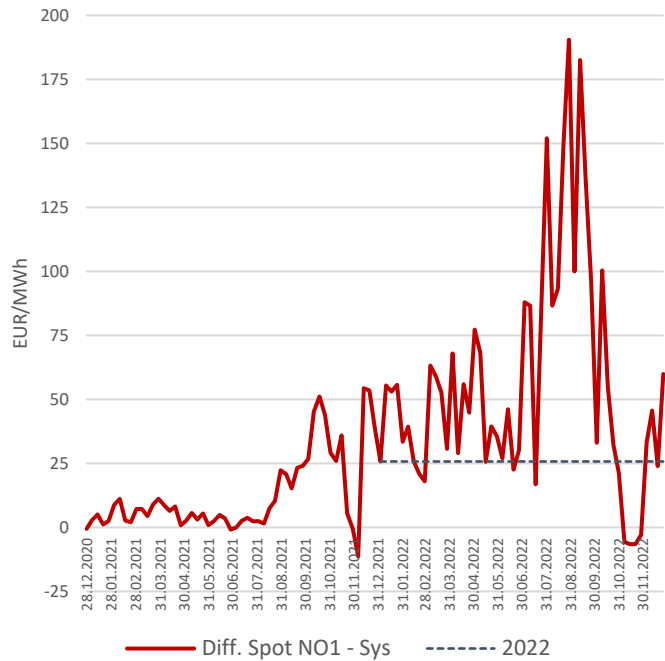
Prisforventninger fremover

Det siste året har vist hvor mye prisene kan svinge dersom kraftsystemet blir presset hardt. Likevel er det de nåværende markedsprisene som gir den beste indikasjonen på hvor prisene vil ligge fremover.

I grafen er markedsprisen for system i rødt, samt en forventning til pris på NO1 (mørk blå stiplet), og NO4 (lys blå stiplet). Her indikeres det at differansene i pris mellom nord og sør vil holde seg de nærmeste årene, gitt den informasjonen som er tilgjengelig i dag. Det bør merkes at Tyskland vil divergere fra NO1 i Q2-23 og holde seg på et høyere nivå gjennom perioden.

EMPS (sort strek, samt grått felt) er en modell som prøver å predikere systemprisen fremover. Som man registrerer, så er det ikke samsvar mellom markedets og modellens prisforventninger fremover. Prisbildet er fortsatt høyt sammenlignet med tidligere priser, men sammenlignet med forventningene man hadde i 2022 kan dette anees som lavt.

Differanse NO1 mot System

Rapporten er utarbeidet ved vår handelsavdeling, støttet av data fra SKM SYSPower. Dersom det er spørsmål eller kommentarer til rapporten svarer vi gjerne. Vi benytter anledningen til å takke alle kunder og samarbeidspartnere for innsatsen som er lagt ned gjennom det turbulente året vi har vært gjennom. Vi ser frem til fortsatt godt samarbeid gjennom 2023.

Med vennlig hilsen Jan Olav Trillhus, Administrerende Direktør